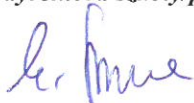

DK-GL.5533.2.76.2018

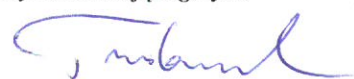
Protokół kontroli doraźnej

1. Nazwa szkoły/placówki, siedziba: **Liceum Ogólnokształcące im. M. Konopnickiej
w Zespole Szkół im. M. Konopnickiej w Pyskowicach,
ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 47, 44-120 Pyskowitz**
2. Imię i nazwisko dyrektora szkoły/placówki: **Edyta Mierzwa**
3. Nazwa i siedziba organu sprawującego nadzór pedagogiczny: **Śląski Kurator Oświaty,
40 – 024 Katowice, ul. Powstańców 41a.**
4. Imię i nazwisko kontrolującego: **Arkadiusz Trzebuniak, wizytator**
5. Data wydania i numer upoważnienia do przeprowadzenia kontroli: **17 września 2018 r.,
DK-GL.5533.2.76.2018**
6. Terminy rozpoczęcia i zakończenia kontroli: *(ze wskazaniem dni, w których odbywały się czynności kontroli)*: **19 września 2018 r.**
7. Tematyka kontroli zgodna z przepisami art. 55 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r., poz. 996 z późn. zm.): **posiadanie przez nauczycieli wymaganych kwalifikacji do prowadzenia przydzielonych im zajęć, przestrzeganie statutu szkoły oraz przestrzeganie praw dziecka i praw ucznia, a także zapewnianie uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki, w szczególności w zakresie zapewniania uczniom właściwego nadzoru upoważnionej do tego osoby podczas zajęć.**
8. Czynności kontrolne:
 - 1) rozmowa z dyrektorem szkoły – Panią Edytą Mierzwą;
 - 2) analiza dokumentacji (kopie w aktach sprawy), w tym udostępnionych kontrolującemu:
 - zatwierdzonego przez organ prowadzący szkołę arkusza organizacji na rok szkolny 2017/2018 obowiązującego od 1 września 2017 r.;
 - dokumentów poświadczających kwalifikacje Pana Sławomira Tokarza prowadzącego w szkole zajęcia z przedmiotu „taktyka i technika interwencji” w tzw. „klasach mundurowych”;
 - „Szkolnego Zestawu Programów Nauczania na rok szkolny 2017/2018 dla Liceum Ogólnokształcącego”;
 - „Programu nauczania z przedmiotu taktyka i technika interwencji dla klas mundurowych”;
 - „Przedmiotowego systemu oceniania z taktyki i techniki interwencji”;

parafa dyrektora szkoły/placówki

parafa/y kontrolującego/ych

- karty wycieczki przedmiotowej do Lublińca w terminie od 16 do 18 listopada 2017 r. wraz z załącznikami;
- innych dokumentów związanych ze sprawą.

9. Opis ustalonego stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości:

Kontrolę doraźną przeprowadzono w szkole w dniu 19 września 2018 roku w obecności dyrektora szkoły Pani Edyty Mierzwy w związku z informacją przekazaną przez Prokuraturę Rejonową w Lublińcu organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny w piśmie o sygn. akt PR Ds. 208.2018 dot. GK.KA.5841.65.2018 z 30 sierpnia 2018 r. (data wpływu).

W przekazanym do wiadomości organu sprawującego nadzór pedagogiczny piśmie sformułowano zarzut uchybień w działaniu ówczesnego dyrektora Zespołu Szkół im. Marii Konopnickiej w Pyskowicach w zakresie sprawowania opieki nad uczniami przez osoby do tego nieuprawnione podczas zajęć strzeleckich organizowanych przez szkołę.

Z uzyskanego w trakcie kontroli ustnego oświadczenia obecnego dyrektora szkoły wynika, że elementy szkolenia strzeleckiego stanowią element programu nauczania przedmiotu „taktyka i technika interwencji” dla tzw. „klas mundurowych” (tzw. „program wojskowy” ujętego w obowiązującym w szkole „Szkolnym Zestawie Programów Nauczania na rok 2017/2018 w Liceum Ogólnokształcącym” w poz. 27/LO w rubryce „zajęcia wojskowe”. Należy zauważyć, że nazewnictwo prowadzonych w szkole w roku szkolnym 2017/2018 zajęć nie było ze sobą spójne. „Program nauczania z przedmiotu taktyka i technika interwencji dla klas mundurowych” przedstawiony kontrolującemu przewiduje w ramach zajęć m.in. „szkolenie poligonowe (...) w odmiennych warunkach terenowych”, „podnoszenie umiejętności strzeleckich”, „obsługiwanie uzbrojenia i sprzętu wojskowego”, „szkolenie snajperskie”, „szkolenie ogniowe”. „Szkolenie poligonowe”, o którym mowa w ww. programie nauczania, powinno być „3/4 dniowe”. Zgodnie z ustnym oświadczeniem obecnego dyrektora szkoły – w szkole nie są prowadzone odrębne zajęcia strzeleckie. „Zajęcia strzeleckie” zorganizowane przez szkołę w Ośrodku Szkolno-Rekreacyjnym „Strzelnica” w Kochcicach, zgodnie z ustnym oświadczeniem obecnego dyrektora szkoły, prowadzone były podczas wycieczki przedmiotowej w ramach zajęć „taktyka i technika interwencji”. Uczniowie z obiektu korzystali jako grupa zorganizowana pod nadzorem wykwalifikowanego instruktora, którym był Pan Sławomir Tokarz wyznaczony przez ówczesnego dyrektora szkoły – Panią Elwirę Dersiewicz – jako kierownik wycieczki, dlatego że grupy zorganizowane na obiekt wchodzi pod nadzorem własnego instruktora lub muszą takiego instruktora odpłatnie wynająć od ośrodka.

parafa dyrektora szkoły/placówki

parafa/y kontrolującego/ych

Z arkusza organizacji szkoły na rok szkolny 2017/2018 zatwierdzonego przez organ prowadzący i obowiązującego od 1 września 2017 r. wynika, że w szkole (liceum) realizuje się zajęcia z przedmiotu „edukacja obronna” w klasach i oddziałach: 3a, 2a i 1a. Zajęcia te w większości prowadzi, wg zapisów w arkuszu, Pan Sławomir Tokarz, który, zgodnie z arkuszem, jest nauczycielem kontraktowym (k) z wykształceniem wyższym zawodowym (licencjat). W arkuszu wskazano, że Pan Tokarz pracuje w niepełnym wymiarze 6,58 godzin przy pensum wynoszącym 18 godzin, czyli w wymiarze 0,37 etatu. Z ustnego oświadczenia obecnego dyrektora szkoły – Pani Edyty Mierzwy – wynika, że Pan Tokarz we wskazanym powyżej okresie nie pozostawał ze szkołą w stosunku pracy, gdyż formą jego „zatrudnienia” była umowa zlecenia, co jest niezgodne z art. 11 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r., poz. 967 z późn. zm.), który stanowi, że dyrektor szkoły nawiązuje z nauczycielem stosunek pracy odpowiednio na podstawie umowy o pracę lub mianowania na stanowisku zgodnym z posiadanymi przez nauczyciela kwalifikacjami oraz zgodnie z posiadanym przez nauczyciela stopniem awansu zawodowego. Ustawa z dnia z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r., poz. 996 z późn. zm.) w art. 15 ust. 2 przewiduje co prawda, że w uzasadnionych przypadkach w szkole publicznej może być, za zgodą kuratora oświaty zatrudniona osoba niebędąca nauczycielem, posiadająca przygotowanie uznane przez dyrektora szkoły za odpowiednie do prowadzenia danych zajęć, jednak w przypadku Pana Tokarza zgody takiej nie uzyskano. Co więcej, zgodnie z art. 15 ust. 3 tejże ustawy, osoby, o których mowa powyżej, zatrudnia się na zasadach określonych w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy. Dodatkowo powyższe ustalenia są sprzeczne z informacjami wykazanymi przez ówczesnego dyrektora szkoły w arkuszu organizacji na rok szkolny 2017/2018.

W trakcie kontroli w rozmowie z obecnym dyrektorem szkoły ustalono, że Pan Sławomir Tokarz w kontrolowanym okresie prowadził z uczniami „dodatkowe zajęcia edukacyjne” („taktyka i technika interwencji”) w rozumieniu art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy z dnia z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r., poz. 996 z późn. zm.), czyli zajęcia, dla których nie została ustalona podstawa programowa, lecz program nauczania tych zajęć został włączony do szkolnego zestawu programów nauczania. Zgodnie z ustnym oświadczeniem obecnego dyrektora szkoły, zajęcia z przedmiotu „taktyka i technika interwencji” wchodziły w ubiegłym roku szkolnym w trzygodzinny „blok dodatkowych zajęć edukacyjnych z edukacji obronnej”, które zorganizowane zostały w ramach przydzielonych przez organ prowadzący szkołę 3 godzin tygodniowo dla każdego oddziału w danym roku szkolnym na tego typu zajęcia, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2017 r., poz. 703). Jako że ww. zajęcia zostały wprowadzone

parafa dyrektora szkoły/placówki

parafa/y kontrolującego/ych

do tygodniowego rozkładu zajęć w szkole, udział uczniów w tych zajęciach był obowiązkowy, zgodnie z § 3 ust. 2 ww. rozporządzenia.

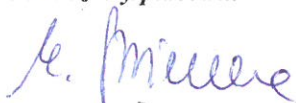
Należy nadmienić, że kontrolującemu nie przedstawiono potwierdzenia, iż zajęcia edukacyjne, o których mowa w przywołanej w powyższym akapicie ustawie w art. 109 ust. 1 pkt 2, zorganizowano po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i rady rodziców.

Zgodnie z ustnym oświadczeniem obecnego dyrektora szkoły, najprawdopodobniej zajęcia z przedmiotu „taktyka i technika interwencji” zostały przyznane Panu Tokarzowi w ubiegłym roku szkolnym na podstawie § 9 pkt 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U. z 2017 r., poz. 1575), który stanowi, że kwalifikacje do prowadzenia zajęć sportowych rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów oraz zajęć sportowych obejmujących szkolenie sportowe w szkołach sportowych, oddziałach sportowych w szkołach ogólnodostępnych, oddziałach mistrzostwa sportowego w szkołach ogólnodostępnych oraz szkołach mistrzostwa sportowego posiada osoba, która posiada świadectwo dojrzałości i tytuł zawodowy trenera lub instruktora sportu, uzyskany na podstawie przepisów ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2017 r. poz. 1463), w brzmieniu obowiązującym przed dniem 23 sierpnia 2013 r., oraz posiada przygotowanie pedagogiczne. Na dowód obecny dyrektor szkoły przedstawił: legitymację instruktora nr 1136/SS/2017 wydaną przez Polską Federację Sportu Powszechnego potwierdzającą uzyskanie przez Pana Sławomira Tokarza tytułu instruktora dyscypliny strzelectwo sportowe. Należy jednak zauważyć, że:

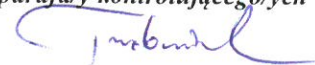
- a) legitymacja instruktora sportu legitymacja, zgodnie z ww. przepisem, potwierdza kwalifikacje wyłącznie do prowadzenia **zajęć sportowych**, zaś wg ustaleń kontroli zajęcia z przedmiotu „taktyka i technika interwencji” takowymi nie są;
- b) legitymacja instruktora sportu, o której mowa powyżej, została wydana 27 lutego 2017 r. na podstawie przepisów z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie, ale w jej brzmieniu obowiązującym już po 23 sierpnia 2013 r.

Ponadto, przedstawiony przez obecnego dyrektora szkoły dyplom ukończenia przez Pana Tokarza studiów wyższych zawodowych (licencjat) na kierunku pedagogika w specjalności: profilaktyka społeczna z elementami prewencji nie potwierdza posiadania przygotowania pedagogicznego wg definicji sformułowanej w § 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U. z 2017 r., poz. 1575). Dyplom, o którym mowa – nie potwierdza również posiadania przez Pana Tokarza kwalifikacji do zajmowania stanowiska nauczyciela w liceach ogólnokształcących określonych w § 3 ust. 1 pkt 1-3 ww. rozporządzenia.

parafa dyrektora szkoły/placówki

parafa/y kontrolującego/ych

Innymi słowy Pan Sławomir Tokarz nie był w roku szkolnym 2017/2018 osobą upoważnioną do prowadzenia zajęć z uczniami, zaś, zgodnie z § 13 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. nr 6, poz. 69 z późn. zm.), niedopuszczalne jest prowadzenie jakichkolwiek zajęć bez nadzoru upoważnionej do tego osoby.

Należy również zauważyć, że w trakcie zrealizowanej, zgodnie z udostępnioną kontrolującemu kartą wycieczki, w dniach 16-18.10.2017 r. wycieczki przedmiotowej w rozumieniu § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 8 listopada 2001 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz. U. z 2001 r. nr 135, poz. 1516 z późn. zm.) do Lublińca, podczas której uczniowie uczestniczyli w szkoleniu strzeleckim w Ośrodku Szkolno-Rekreacyjnym „Strzelnica” w Kochcicach, wyznaczonym przez ówczesnego dyrektora szkoły kierownikiem wycieczki był Pan Sławomir Tokarz, który nie był osobą do tego upoważnioną, gdyż, zgodnie z § 11 ust. 1 ww. rozporządzenia, dyrektor szkoły wyznacza kierownika wycieczki spośród pracowników **pedagogicznych** szkoły, a Pan Tokarz w okresie, o którym mowa, takowym nie był.

Zgodnie z art. 7 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r., poz. 967 z późn. zm.), za zapewnienie bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę (w tym w czasie wycieczek) – odpowiada dyrektor szkoły.

Nadto, należy zauważyć, że, zgodnie z § 7 ust. 1-3 cytowanego powyżej rozporządzenia, zgodę na zorganizowanie wycieczki wyraża dyrektor szkoły, zatwierdzając kartę wycieczki sporządzoną wg wzoru karty wycieczki określonego w załączniku do rozporządzenia, zaś do karty wycieczki dołącza się listę uczniów biorących udział w wycieczce, zawierającą imię i nazwisko ucznia oraz telefon rodzica lub rodziców ucznia. Listę uczniów podpisuje dyrektor szkoły. Tymczasem karta wycieczki okazana w czasie kontroli nie została sporządzona wg wzoru określonego w załączniku do rozporządzenia, o którym mowa powyżej, a lista uczniów biorących udział w wycieczce nie zawiera numeru telefonu do rodzica bądź rodziców uczniów, nie jest też podpisana przez ówczesnego dyrektora szkoły.

Obecny dyrektor szkoły nie przedstawił kontrolującemu pisemnych zgód rodziców na udział w wycieczce uczniów niepełnoletnich, gdyż takie zgody, zgodnie z ustnym oświadczeniem obecnego dyrektora, przechowywane są w szkole tylko do zakończenia i rozliczenia danej wycieczki.

Zgodnie z ustnym oświadczeniem Pana Sławomira Tokarza, do wspólnego prowadzenia w Ośrodku Szkolno-Rekreacyjnym „Strzelnica” w Kochcicach szkolenia strzeleckiego zaprosił on Pana Dariusza Rumpela, który nie był ani osobą upoważnioną do opieki nad uczniami podczas wycieczki, ani osobą uprawnioną do prowadzenia z nimi zajęć. Zgodnie z ustnym oświadczeniem

parafa dyrektora szkoły/placówki

parafa/y kontrolującego/ych

Pana Tokarza, odbyło się to bez wiedzy i zgody ówczesnego dyrektora szkoły, z jego własnej inicjatywy.

Organ sprawujący nadzór pedagogiczny nie jest uprawniony do kwestionowania oświadczeń składanych przez osoby dorosłe, świadome konsekwencji prawnych za poświadczenie nieprawdy.

Reasumując, kontrola ujawniła następujące nieprawidłowości:

- a) zatrudnianie do prowadzenia dodatkowych zajęć **edukacyjnych** osób niebędących nauczycielami bez uprzedniej zgody kuratora oświaty/osób bez wymaganych kwalifikacji;
- b) dopuszczanie do prowadzenia zajęć z uczniami osób, które nie są do tego upoważnione;
- c) powierzanie przez dyrektora szkoły funkcji kierownika wycieczki przedmiotowej osobie, która nie jest pracownikiem pedagogicznym szkoły;
- d) zatwierdzanie przez dyrektora szkoły karty wycieczki, która nie została sporządzona w sposób prawidłowy i nie zawiera wszystkich wymaganych przepisami prawa załączników.

10. Opis ujawnionych nieprawidłowości w zakresie nieobjętym kontrolą w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły/placówki:

„Przedmiotowy system oceniania z taktyki i techniki interwencji” zawiera w pkt 1.1-7., 2.1-7., 3.1-7., 4.1-7., 5.1-7. zapisy niezgodne z przepisami prawa oświatowego (np. dotyczące oceniania za określoną frekwencję na zajęciach, za zajęcia nieobowiązkowe realizowane poza czasem szkolnym, za respektowanie regulaminu klasy mundurowej). „Przedmiotowy system oceniania z taktyki i techniki interwencji” jest w tym zakresie niezgodny z art. 44b ust. 1 pkt 1 i art. 44b ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2018 r., poz. 1457), które stanowią, że ocenianiu podlegają osiągnięcia edukacyjne ucznia, a ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole programów nauczania – w przypadku dodatkowych zajęć edukacyjnych.

W szkole zezwala się na prowadzenie dodatkowych zajęć edukacyjnych przez osoby, które wykonują pracę na podstawie umów cywilnoprawnych (szczegóły w treści protokołu).

Przedstawianie w arkuszu organizacji szkoły informacji, które nie są zgodne ze stanem faktycznym.

parafa dyrektora szkoły/placówki

parafa/y kontrolującego/ych

11. Na podstawie art. 55 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r., poz. 996 z późn. zm.) zaleca się:

- 1) Zapewniać bezpieczeństwo uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę, w szczególności zadbać o to, by zajęcia z uczniami były zawsze prowadzone pod nadzorem upoważnionej do tego osoby, zgodnie z § 13 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. nr 6, poz. 69 z późn. zm.).

Termin realizacji zalecenia: **do 31 października 2018 r.**

- 2) Zatrudnić do prowadzenia dodatkowych zajęć edukacyjnych w liceum osoby posiadające kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela w liceum ogólnokształcącym i kwalifikacje odpowiednie do prowadzenia przydzielonych im zajęć, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 1-3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U. z 2017 r., poz. 1575), a w przypadkach określonych w art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r., poz. 996 z późn. zm.) każdorazowo występować o zgodę kuratora oświaty na zatrudnienie do prowadzenia tychże zajęć osób niebędących nauczycielami.

Termin realizacji zalecenia: **do 31 października 2018 r.**

- 3) Zatwierdzać tylko karty wycieczek sporządzone zgodnie z obowiązującymi przepisami, do których dołączono wszystkie wymagane przepisami prawa załączniki, zgodnie z § 7 ust. 1-3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 8 listopada 2001 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz. U. z 2001 r. nr 135, poz. 1516 z późn. zm.) w związku z art. 363 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r., poz. 60 z późn. zm.).

Termin realizacji zalecenia: **do 31 października 2018 r.**

- 4) Wyznaczać kierownika wycieczek organizowanych przez szkołę tylko spośród pracowników pedagogicznych szkoły, zgodnie z § 11 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 8 listopada 2001 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz. U. z 2001 r. nr 135, poz. 1516 z późn. zm.) w związku z art. 363 ustawy z dnia 14 grudnia

parafa dyrektora szkoły/placówki

parafa/y kontrolujących

2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r., poz. 60 z późn. zm.).

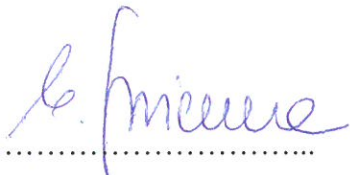
Termin realizacji zalecenia: **do 31 października 2018 r.**

GLIWICE,
27.05.2018.....

WIZYTATOR

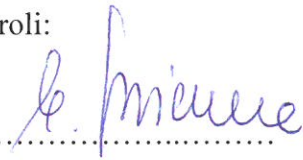
mgr Arkadiusz Trzebuniak.....

podpis kontrolującego, miejsce i data podpisania protokołu

Gliwice, 27.09.2018.....

podpis dyrektora szkoły/placówki, miejsce i data podpisania protokołu

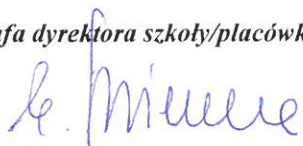
12. Poświadczenie odbioru protokołu kontroli:

Gliwice, 27.09.2018.....

podpis dyrektora szkoły/placówki, miejsce i data odbioru protokołu

Dyrektorowi szkoły/placówki, w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu kontroli, przysługuje prawo zgłoszenia pisemnego, umotywowanego zastrzeżenia dotyczącego ustaleń zawartych w protokole kontroli do Śląskiego Kuratora Oświaty, ul. Powstańców 41a, 40-024 Katowice, zgodnie z § 18 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1658).

parafa dyrektora szkoły/placówki

parafa/y kontrolującego/yh

